

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
EYLÜL 2011

MUHASEBE

SORU 1: Uzman A.Ş.'nin 2009 ve 2010 hesap dönemine ilişkin finansal verilerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

	2010	2009
Brüt Satışlar (TL)	3.850.000	3.432.000
Net Kar (TL)	44.220	87.960
Toplam Varlıklar (TL)	1.650.000	1.468.800

Uzman A.Ş.'nin faaliyet gösterdiği endüstrinin ortalaması, net kar marjında %3,5; varlık devir hızında %2,7 ve toplam varlıkların getirisinde %9,5'dir.

Yukarıdaki verileri kullanarak Du Pont Analiz Yöntemi'ni uygulayınız ve sonuçları yorumlayınız. **(15 Puan)**

SORU 2:

NSG A.Ş.'nin 31.12.2010 Tarihli Bilançosu (TL)

I. DÖNEN VARLIKLAR	?	I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	?
A. Hazır Değerler	?	A. Mali Borçlar	?
B. Menkul Kıymetler	14.500	B. Ticari Borçlar	37.000
C. Ticari Alacaklar	?	II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	?
D. Stoklar	?	A. Mali Borçlar	?
II. DURAN VARLIKLAR	?	III. ÖZKAYNAKLAR	?
A. Mali Duran Varlıklar	?	A. Ödenmiş Sermaye	?
B. Maddi Duran Varlıklar	?	B. Sermaye Yedekleri	1.000
C. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	?	C. Kar Yedekleri	20.000
		D. Geçmiş Yıllar Zararları	?
		E. Dönem Net Karı (Zararı)	?
TOPLAM VARLIKLAR	?	TOPLAM KAYNAKLAR	?

NSG A.Ş.'nin
01.01.2010 – 31.12.2010 Dönemi
Gelir Tablosu (TL)

A) Brüt Satışlar	?
B) Satış İndirimleri	0
C) Net Satışlar	?
D) Satışların Maliyeti	?
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	?
E) Faaliyet Giderleri	?
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	?
F) Diğer Faaliyetlerden Gelir ve Karlar	11.000
G) Diğer Faaliyetlerden Gider ve Zararlar	-26.000
H) Finansman Giderleri	-47.000
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	?
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	?

Açıklamalar:

- a. Dönem başı ticari alacaklar tutarı: 31.500-TL
- b. Alacakların ortalama tahsilât süresi: 45 gün
- c. Net işletme (çalışma) sermayesi: 58.500-TL
- d. Cari Oran: 1,9
- e. Likidite (Asit-Test) Oranı: 1,1
- f. Nakit Oranı: 0,6
- g. Dönem içinde satılan ticari malların %80'i kredili satılmıştır.
- h. Finansal Kaldıraç oranı: 0,6
- i. Brüt Satış Karı Oranı: 0,4
- j. Faaliyet Karı / Net Satışlar Oranı: 0,25
- k. Devamlı Sermaye: 185.000-TL
- l. İç Kaynaklar (Otofinansman) Oranı: 0,08
- m. Maddi Öz Varlık Tutarı: 64.100-TL
- n. Maddi Duran Varlıklar / Özkaynaklar Oranı: 0,7

NOT: Hesaplamalarda 1 yıl 360 gün olarak dikkate alınmıştır.

Yukarıda yer alan bilgileri kullanarak, NSG A.Ş. ticaret şirketinin 31.12.2010 Tarihli Bilançosu'nda ve 01.01.2010 – 31.12.2010 Dönemi Gelir Tablosu'nda (?) işareti ile belirtilen hesap kalemlerinin tutarlarını bulunuz. (Hesaplamalarınızı gösteriniz.) **(35 Puan)**

SORU 3: ABC A.Ş. nin 01.01.2010 tarihli açılış bilançosu aşağıda yer almaktadır.

ABC A.Ş.
BİLANÇOSU
01.01.2010

Aktif			Pasif
Kasa	20.000	Banka Kredileri	130.000
Alınan Çekler	100.000	Satıcılar	80.000
Bankalar	270.000	Borç Senetleri	150.000
Hisse Senetleri	160.000	Ödenecek Vergi ve Fonlar	50.000
Alıcılar	240.000	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	190.000
Alacak Senetleri	170.000	Özel Fonlar	70.000
Ticari Mallar	40.000	M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları	250.000
Tesis, Makine ve Cihazlar	510.000	Yasal Yedekler	290.000
Demirbaşlar	120.000	Sermaye	50.000
Birikmiş Amortismanlar	(50.000)	Geçmiş Yıllar Kar/Zararı	320.000
TOPLAM	1.580.000	TOPLAM	1.580.000

Şirket'in 2010 yılı içindeki faaliyetlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

- 05.01.2010 tarihinde bankaya olan 50.000 TL kredi borcu, 10.000 TL faiz ödenmek suretiyle kapatılmıştır. Bu borç ve faizin ödenmesinde, banka hesabı kullanılmıştır.
- 10.02.2010 tarihinde 100.000 TL bedelli ticari mal alınmış, bedeli banka vasıtasıyla ödenmiştir. Söz konusu ticari malın nakliyesi için satıcı firmaya 1.000 TL taşıma bedeli nakden ödenmiştir.
- 07.03.2010 tarihinde alıcılardan birinden alınmış bulunan ve vadesi gelen 40.000 TL tutarındaki bir senet tahsil için bankaya verilmiştir. Aynı gün, banka, senet bedelini tahsil etmiş ve 200 TL tahsil komisyonu almış olup, kalanı şirketin banka nezdindeki hesabına geçirilmiştir.
- 01.04.2010 tarihinde Şirketin elinde bulunan hisse senetlerine 15.000 TL temettü geliri tahakkuk ettiği öğrenilmiştir. 30.04.2010 tarihinde bu temettü banka aracılığıyla tahsil edilmiştir. Banka 100 TL tutarında komisyonu söz konusu temettü gelirinden düşerek hesaben tahsil etmiştir.
- 23.05.2010 tarihinde teknolojik açıdan eskien bir makine, yerine yenisi satın alınmak üzere elden çıkarılmıştır. Makinenin defter değeri 40.000 TL, birikmiş amortismanı 30.000 TL'dir. Aynı gün satış bedeli olan 20.000 TL karşılığında çek alınmıştır.
- Şirket, 07.06.2010 tarihinde, hazır değerler portföyünde bulunan ve tanesi 10 TL'ndan alınmış 1.000 adet hisse senedini 7.000 TL'na peşin satmıştır ve bunun için de banka hesabından 300 TL komisyon ödemiştir.
- Şirket, 07.07.2010 tarihinde, faaliyet konusuyla ilgili bir ihaleye katılabilmek için kasasından 15.000 TL nakdi teminat yatırmıştır.

8. 13.08.2010 tarihinde alıcılardan birinden olan 10.000 TL tutarında alacağın tahsili şüpheli hale gelmiştir. Aynı gün söz konusu alıcının 8.000 TL tutarındaki Devlet Tahvili teminat olarak alınmış, alacağın kalan 2.000 TL tutarındaki kısmı için karşılık ayrılmıştır.
9. Yıl içerisinde toplamda 70.000 TL tutarında mal satılmıştır. Satılan malların maliyeti 40.000 TL'dir. Müşteriler satılan mallar için Şirkete toplamda 40.000 TL tutarında banka havalesi yapmış, kalanın 20.000 TL tutarındaki kısmı için de senet vermiştir.
10. Daha önce vadeli satılan malların 5.000 TL tutarındaki kısmı, müşterilerce beğenilmediği gerekçesiyle 22.09.2010 tarihinde iade edilmiştir. İade edilen malların maliyeti 3.000 TL'dir. Şirket 250 TL olan nakliye giderini peşin ödemek suretiyle üstlenmiştir.
11. Yılsonunda çalışan personelle ilgili olarak toplam 13.000 TL ücret tahakkuk etmiştir. Bu ücretin 8.000 TL satış bölümünde çalışan elemanların ücretleri, 5.000 TL ise yönetim bölümünde çalışanların ücretleridir. Bu ücrete ilişkin SSK işçi payı 2.000 TL, işveren payı 3.000 TL'dir (1.840 TL satış bölümü çalışanlarına, 1.160 TL yönetim bölümü çalışanlarına). Diğer taraftan bu ücretlere ilişkin olarak 2.000 TL gelir vergisi kesilmiştir. Ücretler nakden ödenmiştir.

Envanter çalışmalarında ise aşağıdaki işlemler saptanmıştır.

1. Dönemin amortisman gideri 10.000 TL olup, bunun 6.000 TL yenilenmiş olan makineye aittir.
2. Alıcılardan birinin hesabına, sözleşme uyarınca, 5.000 TL faiz tahakkuk ettirilmiştir.
3. Alacak senetleri için 17.000 TL, borç senetleri için 15.000 TL reeskont ayrılmıştır.
4. Şüpheli alacağın teminatsız kısmı değersiz alacak haline gelmiştir.
5. Yapılan fiziki sayımda 5.000 TL tutarındaki malın depoda bulunmadığı anlaşılmıştır.

İSTENENLER

1. Dönem içi ve envanter işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarını yapınız.
2. Dönem sonu kapanış bilançosunu ve gelir tablosunu düzenleyiniz.

NOT: İşletme sürekli envanter yöntemini uygulamaktadır. KDV ve kurumlar vergisi ihmal edilecektir. **(50 Puan)**

Başarılar dileriz.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
EYLÜL 2011

İKTİSAT

SORU 1: Aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız. (12 Puan)

- a) Lucas Eleştirisi
- b) Barometrik Fiyat Liderliği
- c) Finansal Kısa Vadecilik (Financial Short-Termism)
- d) Hollanda Hastalığı (Dutch Disease)

SORU 2: Likidite tuzağı kavramı çerçevesinde genişletici para politikasının etkinliğini değerlendiriniz. (15 Puan)

SORU 3: Küresel finans krizi sonrası gelişmeler, merkez bankalarının temel amaç olarak fiyat istikrarını benimseyip, finansal piyasalardaki gelişmelere sadece enflasyon ile ilişkileri bağlamında tepki verdikleri para politikası çerçevelerinin terk edilerek, fiyat istikrarının yanı sıra finansal istikrara da önem veren para politikası yaklaşımlarının uygulanmaya başlanması gerektiğini göstermiştir. Türkiye’de para politikası rejimi olarak, 2002 yılından itibaren örtük bir şekilde, 2006 yılından itibaren ise resmi olarak enflasyon hedeflemesi rejimi uygulanmış, özellikle 2010 yılının son çeyreğinden itibaren ise yeni bir para politikası stratejisine geçilmiştir. Buna göre;

a) Finansal istikrarı kısaca tanımlayarak, enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde fiyat istikrarı ile arasındaki ilişkiyi anlatınız. Türkiye’de merkez bankasının finansal istikrar açısından takip ettiği 4 temel konuyu sayınız. (5 Puan)

b) Türkiye’de uygulanmakta olan yeni para politikası stratejisini, enflasyon hedeflemesi rejimi ile karşılaştırma yapmak suretiyle, anlatınız. (5 Puan)

c) Yeni politika stratejisinde merkez bankasının enflasyon hedeflemesi rejimindekinden farklı olarak politika faizinin nasıl bir seyir izleyeceğine dair somut bilgiyi iktisadi birimlerle paylaşmaması ile ne amaçlanmaktadır? (5 Puan)

d) Yeni politika bileşiminin TL tasarruf mevduat faizleri üzerindeki etkisini, Aralık 2009 ve Ağustos 2011 dönemlerine ait verim eğrisi grafiği yardımıyla, kısaca analiz ediniz. (5 Puan)

e) İzlenen bu yeni para politikası stratejisinin sermaye piyasası üzerindeki olası etkilerini, ortaklıklar, spot ve vadeli organize piyasalar ile sermaye piyasası yatırımcıları açısından tartışınız. (5 Puan)

SORU 4: Bir ülkenin sermaye piyasasında, Borsa üyesi 100 tane aracı kurum sadece alım satım aracılığı yetki belgesine sahip olup, Borsa hisse senetleri piyasasında hisse senedi alım satımına aracılık yapmaktadırlar. Borsadaki hisse senedi alım satımına olan talep ve her bir aracı kurumun toplam maliyet fonksiyonları, sırasıyla, $P = 40.000/Q$ ve $TC = 200 + 1/2q^2$ şeklindedir. Bu fonksiyonlarda, q tek bir aracı kurumun sağladığı yıllık alım satım hizmet

miktarını, Q toplam yıllık alım satım miktarını, 200 ise Borsa tarafından belirlenen üyelik yıllık aidatını göstermektedir. Borsa üyeliği yıllık olup, üyelik için tek koşul yıllık aidatın ödenmesidir. Borsa üyelik aidatı, Borsanın tek gelir kalemidir.

a) 100 aracı kurumun her birinin tam rekabet piyasasındaymış gibi hareket etmeleri durumunda denge fiyatını bulunuz. Bulduğunuz bu denge uzun dönem sektör dengesi midir? **(6 Puan)**

b) Borsa gelirlerinin artırılmasını teminen, Borsa üyelik yıllık aidatının 250 TL'ye artırıldığı varsayıldığında, gelecek yıl kaç adet aracı kurum Borsa üyesi olarak hisse senetleri piyasasında hisse senedi alım satımına aracılık yapar? Alım satım aracılığı için fiyat ne olur? Borsanın gelirleri nasıl etkilenmiştir? **(6 Puan)**

c) Aracı kurumların 200 TL tutarındaki üyelik yıllık aidatını sene başında ödemelerinden sonra aynı yıl içinde Borsadaki hisse senedi alım satımına olan talebin $P = 6.400/Q$ şeklinde düştüğü varsayıldığında, sektörün kısa dönem alım satım aracılığı fiyat ve miktarına etki nasıl olur? Uzun dönem sektör aracı kurum sayısı kaçtır? Uzun dönemde alım satım aracılığı fiyat ve miktarı kaç olur? **(6 Puan)**

d) İlk talep eğrisini, yeni talep eğrisini, ilk arz eğrisini ve yeni arz eğrisini tek bir grafikte çiziniz. **(6 Puan)**

SORU 5: Refraş A.Ş., refrakter malzemeleri üretimi ve satışı alanında tekel olarak faaliyet gösteren halka açık bir şirket olup, üretimini Bilecik'deki fabrikasında gerçekleştirmektedir. Refrakter malzemelerine olan piyasa talebinin $p = 10 - 0,004q$ fonksiyonu ile, Refraş A.Ş.'nin toplam maliyetlerinin ise $C = 1000 + 0,1q$ fonksiyonu ile temsil edildiği varsayılmaktadır. Refrakter üretimi yapmayı planlayan ÖzRefraş A.Ş. ise halka kapalı bir şirket olup, planladığı refrakter üretimini Balıkesir'deki fabrikasında yapacaktır.

a) Refraş A.Ş.'nin kısa dönemde karını en yüksek yapacak üretim düzeyinde üretmesi halinde, ÖzRefraş A.Ş.'nin karşılaşacağı refrakter malzemeleri piyasa talebi ne olur? **(6 Puan)**

b) ÖzRefraş A.Ş.'nin toplam maliyet fonksiyonunun Refraş A.Ş.'nin toplam maliyet fonksiyonu ile aynı olduğu varsayılınsın. ÖzRefraş A.Ş.'nin refrakter üretimine başlaması durumunda, Refraş A.Ş.'nin (a) şıkkında hesaplanan düzeyde üretim yapacağını ÖzRefraş A.Ş.'nin bilmesi ve Refraş A.Ş.'nin, ÖzRefraş A.Ş.'nin bu durumu bildiğini bilmesi durumunda, ÖzRefraş A.Ş. refrakter üretiminde bulunur mu? **(6 Puan)**

c) ÖzRefraş A.Ş.'nin toplam maliyet fonksiyonunun Refraş A.Ş.'nin toplam maliyet fonksiyonu ile aynı olduğu varsayılınsın. ÖzRefraş A.Ş.'yi refrakter üretiminden vazgeçirecek engelleyici üretim miktarı kaçtır? **(6 Puan)**

d) Refraş A.Ş., ÖzRefraş A.Ş.'yi satın alma planları çerçevesinde hisse senedi ihraç ve halka arz yoluyla finansman sağlamaya karar vererek devlet otoritesine başvurmuştur. Yatırımcıların olası taleplerinin ön taleple toplanması sonucu, ihraç edilecek hisse senetlerinin bireysel yatırımcılar ile kurumsal yatırımcılara farklı fiyatlardan satılmasına karar verilmiştir. Bireysel yatırımcıların talep fonksiyonu, kurumsal yatırımcıların talep fonksiyonu ve halka arz maliyetinin, sırasıyla, $q_b = 3600 - p_b$, $q_k = 4400 - 4p_k$, $C = 675.000 + 0,1Q^2 + 100Q$ şeklinde olduğu ve hisse senedinin satış fiyatının tespitinde Refraş A.Ş. tarafından sadece talep ve maliyetin dikkate alınacağı varsayıldığında, hisse senetlerinin bireysel yatırımcılara satışından elde edilecek gelir ile kurumsal yatırımcılara satışından elde edilecek gelirleri ayrı ayrı bulunuz. **(6 Puan)**

Başarılar Dileriz.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
EYLÜL 2011

MALİYE

SORU 1: Aşağıdaki kavramları kamu maliyesi ve maliye politikası açısından kısaca açıklayınız. (15 Puan)

1. **Peacock-Wiseman (Sıçrama tezi)**
2. **Pump-priming (Teşvik destekleme)**
3. **Borç Servis Oranı**
4. **Wagner Kanunu**
5. **Kamu kesimi finansman gereği (Geleneksel açık)**

SORU 2: A ve B'nin yaşadığı şehirde düzenlenen açık hava konserlerinin finansmanı tamamen bu kişiler tarafından karşılanmakta olup, açık hava konserleri ücretsizdir. Bu kişilerden herbirinin fayda fonksiyonu özel malların (X) ve konserlerin (K) bir fonksiyonu olup, $F=3\log(X)+\log(K)$ şeklindedir. Şehirde verilen toplam konser sayısı A kişisi ile B kişisinin karşıladığı konser sayılarının toplamıdır ($K = K_A + K_B$). A'nın gelirinin 70 TL, B'nin gelirinin 70 TL, X'in fiyatının 1 TL, K'nın fiyatının 1 TL olduğu varsayıldığında;

a) Kamu idaresinin herhangi müdahalesi olmadığı durumda kaç adet açık hava konseri düzenlenir? (5 Puan)

b) Düzenlenen açık hava konser sayısından memnun olmayan kamu idaresinin A ve B'nin finanse ettiği konserlere ek olarak 10 adet daha açık hava konseri düzenlemek istediğini ve ek olarak düzenlenecek bu konserlerin maliyetini karşılamak için A ve B'yi eşit oranda vergilendirdiğini varsaydığımız durumda düzenlenecek açık hava konseri sayısı kaç olur? (a) şıkkı ile kıyasladığımızda cevabınız nasıl değişti? Sosyal optimum sağlandı mı, neden? (5 Puan)

c) Kamu idaresinin düzenlemek istediği 10 adet ek konserin maliyetinin bir hayırsever tarafından karşılandığı varsayıldığında düzenlenecek açık hava konseri sayısı kaç olur? (b) şıkkı ile kıyasladığımızda cevabınız nasıl değişti? (5 Puan)

d) Sadece (a) şıkkındaki koşulların var olduğu durumda sosyal optimum konser sayısı kaçtır? (5 Puan)

SORU 3: Üniversiteden yeni mezun olan A, saat başı 25 TL kazandığı bir işte çalışmaya başlamıştır. İş saatlerinin esnek olduğunu ve A'nın yılda 0 ile 2000 saat arasında çalışmayı ve/veya boş zamanı seçebildiğini; gelir vergisi sisteminin, 10.000 TL'ye kadar olan gelirin vergilendirilmediği, 10.000 TL-30.000 TL arasındaki gelirin % 20 oranında vergilendirildiği, 30.000 TL'nin üzerindeki gelirin ise % 30 oranında vergilendirildiği şekilde bir sistem olduğu varsayıldığında;

a) Eksenlerde tüketim ve boş zamana ayrılan saat yer almak koşuluyla, hiçbir vergi sisteminin olmadığı durumdaki fırsat seti ile yukarıda belirtilen şekilde vergi sisteminin olduğu durumdaki fırsat setini aynı grafikte gösteriniz. (5 Puan)

b) A'nın 1500 saat çalışmayı seçmesi halinde ödeyeceği marjinal ve ortalama vergi oranı ne kadardır? (5 Puan)

c) Vergi oranlarında değişikliğe gidilerek, 10.000 TL-30.000 TL arasındaki gelirin % 30 oranında vergilendirildiği, 30.000 TL'nin üzerindeki gelirin ise % 50 oranında vergilendirildiği durumda, A'nın işgücü arzı nasıl etkilenebilir? (5 Puan)

d) Vergi sisteminin götürü vergi sistemi ile değiştirilerek, tüm gelir gruplarından 10.000 TL tutarında sabit bir vergi alındığı durumu eksenlerde tüketim ve boş zamana ayrılan saatin yer aldığı bir grafik ile gösteriniz. İlk vergi sistemi ile sözü edilen vergi sistemini eşitlik ve verimlilik yönünden karşılaştırınız. **(5 Puan)**

e) Vergi sisteminin negatif gelir vergisi sistemi ile değiştirilerek, devletten 5.000 TL alınıp, tüm gelir gruplarının % 25 oranında vergilendirildiği durumu eksenlerde tüketim ve boş zamana ayrılan saatin yer aldığı bir grafik yardımıyla gösteriniz. İlk vergi sistemi ve (d) şikkındaki götürü vergi sistemi ile sözü edilen vergi sistemini eşitlik ve verimlilik yönünden karşılaştırınız. **(5 Puan)**

SORU 4: Doğalgaz iletimi ve dağıtım alanına faaliyet gösteren ABC A.Ş.'nin özel şahıslar tarafından sahip olunan arazilerin altından geçen doğalgaz boruları bulunmaktadır. Ayrıca, yeraltındaki doğalgaz borularına bakım yapılması hem gaz kaçaklarını/kayıplarını azaltmakta hem de doğalgaz borularının geçtiği çevreye daha az zarar vermesini sağlamaktadır. ABC A.Ş. tarafından, doğalgaz borularının geçtiği çevrenin daha az zarar görmesi ve gaz kaçaklarının azaltılması için bu doğalgaz borularının bakımına Z TL tutarında harcama yapılabildiği, boru hatlarındaki gaz kaçaklarının/kayıplarının tutarının $1/Z$ TL olduğu, boru hattının geçtiği çevreye zararının ise $3 \cdot 1/Z$ TL tutarında olduğu varsayıldığında;

a) Sosyal olarak optimal bakım tutarı ne kadardır? Boru hatlarındaki gaz kaçak/kayıp tutarı ile çevreye verilen zarar tutarını hesaplayınız. **(5 Puan)**

b) Doğalgaz borularının geçtiği arazilere hiçbir özel şahsın sahip olmadığı varsayıldığında, sosyal olarak optimal bakım tutarı ne kadardır? Boru hatlarındaki gaz kaçak/kayıp tutarı, çevreye verilen zarar tutarı ve dara kaybını (deadweight loss) hesaplayınız. **(5 Puan)**

c) Doğalgaz borularının geçtiği arazilerin ABC A.Ş.'ye ait olduğu varsayıldığında, sosyal olarak optimal bakım tutarı ne kadardır? Bu tutar optimal midir? Değilse, dara kaybını (deadweight loss) hesaplayınız. **(5 Puan)**

d) Doğalgaz borularının geçtiği arazilerin özel mülkiyet kapsamında A kişisine ait olduğu ve A kişinin çevreye verilen zararlardan dolayı ABC A.Ş.'ni hiçbir maliyete katlanmadan dava edebileceği varsayıldığında, sosyal olarak optimal bakım tutarı ne kadardır? ABC A.Ş.'nin A kişisine yapacağı ödeme tutarı ne kadardır? **(5 Puan)**

SORU 5: Çiftçi Ali beyin fayda fonksiyonu sadece yıl boyunca satacağı ürünlerden elde edeceği gelire bağlıdır. Ali bey, bu yıl içinde 400 TL'lik ürün geliri elde etmeyi planlamaktadır. Bununla birlikte yıl içinde hasta olması durumunda çalışmaktan uzak kalacağı için gelir kaybına uğrayacaktır. Ali bey yıl boyunca %80 olasılıkla sağlıklı kalacak ve 400 TL'lik gelir elde edecektir. Öte yandan %10 olasılıkla hafif bir hastalık geçirecek ve 100 TL'lik gelir kaybına uğrayacak; ya da yine %10 olasılıkla ağır bir hastalık geçirecek ve 200 TL'lik gelir kaybına uğrayacaktır.

- a) Ali Bey'in riskten kaçındığını ve kaybını karşılayacak herhangi bir sigortanın bulunmadığını varsayarak, Ali Bey'in belirsizlik ile karşılaşmak yerine gelirinin kesin olarak belli olduğu bir durumu tercih edip etmeyeceğini açıklayınız? Çiftçi Ali bey, hastalık durumunda kaybını karşılayacak bir ödeme yapmaya hazır mıdır? Cevaplarınızı hasta ve sağlıklı olmak üzere olduğu iki senaryonun bulunduğu bir grafik yardımı ile açıklayınız (İpucu: Grafiğin y ekseninde fayda, x ekseninde ise gelir yer almalıdır). **(5 Puan)**

Bu sorudan itibaren Ali bey'in beklenen fayda fonksiyonun aşağıdaki gibi olduğunu varsayınız.

$$\text{Beklenen fayda} = E(W) - \text{Var}(W) / 1000$$

$E(W)$: Beklenen Gelir

$\text{Var}(W)$: Gelirin Varyansı

- b) Ali Kır'ın sigortasının olmadığı durumda beklenen gelirini, gelirinin varyansını ve beklenen faydasını hesaplayınız. **(5 Puan)**
- c) A sigorta şirketi, hastalık durumunda bütün kayıpların karşılandığı bir sigorta planı önermektedir. Bu planda, önerilen sigorta primi tutarı aktüeryal olarak hesaplanan sigorta maliyetinin (sigorta şirketinin beklenen maliyeti) %10 daha fazlasıdır. Bu kapsamda, sunulan planın sigorta şirketine beklenen maliyetini ve sigorta primi tutarını hesaplayınız. Bu sigorta planının kabul edilmesi halinde, Ali bey'in gelirinin varyansı ve beklenen faydası ne kadar olacaktır? Ali bey sigortayı alacak mıdır? **(5 Puan)**
- d) B sigorta şirketi, sadece ağır hastalık durumunda bütün kayıpların karşılandığı bir sigorta planı önermektedir. Bu durumda sigorta şirketinin sağlayacağı geri ödeme miktarı sadece 100 TL ile sınırlı olup, önerilen sigorta primi tutarı aktüeryal olarak hesaplanan sigorta maliyetinin (sigorta şirketinin beklenen maliyeti) %10 daha fazlasıdır.
- Bu kapsamda, sunulan planının sigorta şirketine beklenen maliyetini ve sigorta primi tutarını hesaplayınız. Bu sigorta planının kabul edilmesi halinde, Ali bey'in gelirinin varyansı ve beklenen faydası ne kadar olacaktır? Ali bey hangi sigortayı alacaktır? **(5 Puan)**

Başarılar dileriz.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
EYLÜL 2011

GENEL MATEMATİK, İSTATİSTİK VE TİCARİ HESAP

SORU 1: A hisse senedinden 100 TL başına elde edilen kazanç X rassal değişkeni, B hisse senedinden 100 TL başına elde edilen kazanç ise Y rassal değişkeni ile gösterilmekte, bu değişkenlerin olasılık fonksiyonları ise aşağıda verilmektedir,

x	-10	40	y	0	50
$P(X=x)$	0.4	0.6	$P(Y=y)$	0.6	0.4

X ve Y rassal değişkenleri bağımsızdır.

Elinde 500 TL'si olan bir yatırımcı üç farklı yatırım seçeneğinden birini izlemeyi düşünmektedir.

- Yatırım 1: A hisse senedine 500 TL yatırabilir.
- Yatırım 2: B hisse senedine 500 TL yatırabilir.
- Yatırım 3: Her iki hisse senedine 250'şer TL yatırabilir.

Buna göre,

- a) Yatırım 1'in ortalama kazancı ve varyansını hesaplayınız. **(2 puan)**
- b) Yatırım 2'nin ortalama kazancı ve varyansını hesaplayınız. **(2 puan)**
- c) Yatırım 3'ün ortalama kazancı ve varyansını hesaplayınız. **(3 puan)**
- d) Yatırımcının bu üç yatırım seçeneğinden hangisini seçmesi gerektiğini nedenleriyle belirtiniz **(3 puan)**.

SORU 2: Bir yıl önce ihraç edilen 2 yıl vadeli ve yıllık kupon ödemeli bir tahvil satın aldığınızı varsayınız. Bu tahvilin kupon oranı %6 ve nominal değeri 1000 TL'dir.

- a) Tahvili satın aldığımız andaki vadeye kadar getirisi %4'dür. Bu tahvili satın almak için ne kadar ödeme yaptığınızı hesaplayınız **(5 puan)**.
- b) İlk kupon ödemesini aldıktan sonra tahvili bugün itibariyle 1029.12 TL'den sattığınızı varsayın. Bugün itibariyle vadeye kadar getiriye hesaplayınız **(5 puan)**.
- c) Bugün yaptığımız satış sonrasında elde etmiş olduğunuz toplam getiriye ve tahvili vade sonuna kadar tutmuş olsaydınız elde edeceğiniz getiriye % olarak hesaplayınız **(5 puan)**.

SORU 3: Ekonomide sadece 2 menkul kıymetin (bir adet hisse senedi ve bir adet risksiz tahvil) bulunduğunu ve 2 periyodun (bugün ve tam 1 yıl sonrası) olduğunu varsayınız. Hisse senedinin bugünkü satış fiyatı 18 TL'dir ve bir yıl sonrasında %60 olasılıkla 30 TL, %40 olasılıkla da 10 TL olacaktır. Tahvilin 1 yıllık getirisi ise %25'dir. Söz konusu tahvil ve hisse senedinin getirilerini kullanarak ve arbitrajın bulunmadığı bir durumda hisse senedine dayalı 20 TL'lik kullanım fiyatına (exercise price) sahip 1 yıl vadeli Avrupa tipi bir put (satım) opsiyonunun fiyatını hesaplayınız? **(15 puan)**

SORU 4: Bir sitenin 7 araç kapasiteli 3 farklı otoparkı bulunmaktadır. Otoparkların tamamı boşken ilk gelen 7 araç sahibi araçlarını rastgele park etmişlerdir. Birinci otoparka tam olarak 2 araç park edilmiş olması olasılığı nedir? **(10 Puan)**

SORU 5 :

$$y = \frac{x + x^2}{1 - 4x^2}$$

a) Y grafiğinin düşey ve yatay asimptotlarını bulunuz. **(7 Puan)**

b) $x=1$ noktasında grafiğe teğet olan doğrunun denklemini yazınız. **(8 Puan)**

SORU 6: $(\log_2 x)^2 - 5 \cdot \log_2 x - 6 = 0$ denkleminin çözüm kümesini bulunuz. **(10 Puan)**

SORU 7: Bir yatırımcı için farklı ekonomik senaryolarda farklı yatırım araçlarının beklenen getirilerine aşağıda yer verilmektedir.

Ekonomik Senaryo	Olasılık	Devlet Tahvili	Yeni A.Ş. Hissesi	Güven A.Ş. Hissesi	Roket A.Ş. Hissesi	Pazar Portföyü
Negatif Büyüme	% 10,0	% 8,0	-%22,0	%28,0	%10,0	-%13,0
Ortalamanın Altı	% 20,0	% 8,0	-%2,0	% 14,7	-%10,0	% 1,0
Ortalama	% 40,0	% 8,0	% 20,0	% 0,0	% 7,0	% 15,0
Ortalama Üstü	% 20,0	% 8,0	% 35,0	-% 10,0	% 45,0	% 29,0
Yüksek Büyüme	% 10,0	% 8,0	% 50,0	-% 20,0	% 30,0	% 43,0

a) Her bir yatırım aracı için standart sapmayı hesaplayınız **(6 puan)**.

b) Her bir yatırım aracının değişim katsayısını (coefficient of variation) kullanarak daha az riskliden daha çok riskliye göre sıralayınız **(4 puan)**.

SORU 8: A ülkesi tarafından hazırlanan 2009 tarihli Ekonomik Düzeltme Planı ekonomiyi canlandırmak ve A ülkesi çapında milyonlarca yeni iş üretmeyi amaçlamıştır. Plan, kamu tarafından 5 milyar USD'dan fazla iş eğitimi için sağlanacak bir fonu da kapsamaktadır. Bu fonun 750 milyon USD'lik bir kısmı ise yüksek büyümeye sahip sanayi kolları için ayrılmıştır.

Program kapsamında kaynakların dağıtımını için A ülkesi Çalışma Bakanlığı hangi iş programlarının toplam eğitim saatini artırmanın daha efektif olduğunu anlamaya çalışmaktadır. Bu sebeple A ülkesinin, C eyaletinde faaliyet gösteren üretim şirketlerinde birkaç yıl önce yapılan ekonometrik bir çalışmayı incelemektedirler. Çalışmaya konu bazı firmalar eğitim desteği fonu almış, bazıları ise almamıştır. Bu çalışmanın özet istatistikleri Tablo 1'de, regresyon sonuçları da Tablo 2'de sunulmaktadır.

Değişkenlerin Tanımı

Değişken	Tanım
calsaat	Çalışan başına eğitim saati
yardım	=1 eğitim desteği fonu alındı =0 eğitim desteği fonu alınmadı
logçalışan	=log(firmanın çalışan sayısı)
logsatış	=log (USD cinsinden yıllık satışlar)
sendika	=1 sendikalı =0 sendikalı değil

Tablo 1 – Özet İstatistikler

Değişken	Gözlem	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Minimum	Maksimum
çalışaat	105	16.96	27.50	0	163.92
yardım	105	0.25	0.43	0	1
logçalışan	105	3.52	1.03	1.61	5.80
logsatış	105	15.06	1.14	11.61	17.58
sendika	105	0.20	0.40	0	1

Tablo 2 – Regresyon Sonuçları

	Bağımlı değişken: çalışaat			
	(1)	(2)	(3)	(4)
yardım	26.02 (7.81)	26.51 (7.50)	26.25 (7.36)	27.19 (7.43)
logçalışan		-6.93 (2.58)	-6.07 (4.17)	-5.71 (4.22)
logsatış			-0.98 (3.30)	0.02 (3.42)
sendika				-8.31 (4.00)
sabit	10.52 (2.14)	34.82 (10.09)	46.67 (39.11)	31.74 (40.89)
R ²	0.168	0.236	0.237	0.249
Gözlem Sayısı	105	105	105	105

a) Bu çalışmada kullanılan örnekleme dayanarak aşağıdaki sorulara sayısal cevaplar veriniz.

- Eğitim yardımı alan şirketlerin oranı **(1 Puan)**
- Eğitim yardımı alan şirketlerde çalışan başına ortalama eğitim saati **(1 Puan)**
- Eğitim yardımı almayan şirketlerde çalışan başına ortalama eğitim saati **(1 Puan)**

b) 1 nolu regresyondaki yardım değişkeninin katsayısı %5 güven aralığında istatistiksel olarak önemli midir? Hesaplayınız ve bu değişken üzerindeki katsayının anlamını açıklayınız (Not: %5 güven aralığında $|t|= 1,96$). **(5 Puan)**

c) 1 nolu regresyondaki yardım değişkeninin katsayısı, eğitim yardımının çalışan başına eğitim saati üzerindeki nedensel ilişkisini göstermekte midir? Varsayımlarınızla birlikte açıklayınız. **(3 Puan)**

d) 2 nolu regresyondaki logçalışan değişkeninin katsayısının anlamını sayısal olarak açıklayınız. Buna göre örneğin çalışanların sayısının 300'den 302'ye çıkarılması durumu ile ilişkili olarak çalışan başına ortalama eğitim saatinde öngörülen değişiklik ne kadar olacaktır? **(4 Puan)**

Başarılar dileriz.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
EYLÜL 2011

HUKUK

Soru 1: Aşağıdaki şıklarda yer alan kavram çiftlerini karşılaştırarak açıklayınız. Açıklamalarınızda kavramların mahiyetlerini dikkate alınız.

- a) Adi Ortaklık – Limited Şirket (5 Puan)
- b) Suç ve Cezaların Kanuniliği – İdari Para Cezası (5 Puan)
- c) Butlan – Yokluk (5 Puan)
- d) Önalım Hakkı – Rehin Hakkı (5 Puan)

Soru 2: “Hacze iştirak” kavramını açıklayınız. (20 Puan)

Soru 3: Anonim şirketlerde yönetim ve temsil yetkisinin bölünmesi (tenkisi) ve Murahhaslara bırakılması (terhisi, delege edilmesi) hakkında bilgi veriniz. (20 Puan)

Soru 4: YZ İnşaat Taahhüt A.Ş.’nin 31.3.2011 tarihinde yapılan olağan genel kurul toplantısında, yönetim kurulu üyelerinden A ibra edilmemiş, buna karşılık B ve C ibra edilmiştir.

- a) Anonim Ortaklıklar hukukunda ibra ne demektir, açıklayınız. İbra edilmemenin sonuçlarını anlatınız. (6 Puan)
- b) Anonim ortaklıklarda genel kurul kararının iptali koşullarını açıklayınız, A, alınan ibra etmeme kararının iptalini talep edebilir mi? (7 Puan)
- c) İbra edilmeyen A, yönetim kurulu üyesi olmaya devam edebilir mi, açıklayınız? (7 Puan)

Soru 5: Bir gece sabaha karşı A aslında arkadaşı olan K ile tartışmış ve aynı yerde bulunan ortak arkadaşları T’nin K’yı kollarından tutarak etkisiz hale getirmesinden faydalanarak K’yı ağır bir biçimde bıçaklamıştır. Olay yerine gelen 112 Acil Ambulans’taki doktor D ise uykulu olduğu için K’nın bir atardamarındaki kanamayı görmeyerek ambulansa bindirmiştir. Ambulans K’yı hastaneye götürürken sıkışık trafik nedeniyle gecikmiş ve K ambulansa hayatını kaybetmiştir.

Hastaneye gelen K’nın yakınları önce olay çıkarmış, A ve T’ye tazminat davası açacaklarını söylemiş sonra oradaki polis P’ye giderek şikayetçi olduklarını belirtmişlerdir.

- a) K’nın yakınları A ve T’ye tazminat davasını ileri sürerken hangi hususları ispat etmelidirler? (6 Puan)
- b) A ve T, açılan davada K’nın bıçaklama nedeniyle değil, D’nin ihmali yüzünden öldüğünü belirterek tazminat davasının reddedilmesi gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Bu iddia haklı mıdır? (7 Puan)
- c) P’nin yaptığı inceleme neticesinde aldığı ifadeleri değerlendiren Cumhuriyet Savcısı, A ve T hakkında taksirli adam öldürme, D hakkında, kasten adam öldürme suçundan dava açmıştır. Cumhuriyet Savcısı’nın bu kararını değerlendiriniz. (7 Puan)

Başarılar dileriz.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN VE UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI

EYLÜL 2011
YABANCI DİL

ALMANCA

(DİKKAT sınavı başvuru sırasında seçmiş olduğunuz yabancı dil farklı ise seçtiğiniz dilin soru kağıdını salon görevlisinden isteyiniz)

SORU 1:Aşağıda verilen metinleri Türkçe'ye tercüme ediniz.

Metin 1 (35 Puan)

Der freie Kapitalverkehr

Es wird leicht vergessen, dass es bis Mitte der 90er Jahre in einer Reihe von Mitgliedstaaten praktisch keinen freien Kapitalverkehr gab. Auch wenn theoretisch die Möglichkeit bestand, so unterlagen viele Finanzgeschäfte mit Akteuren in anderen Mitgliedstaaten doch der vorherigen Genehmigung durch nationale Behörden im Rahmen der so genannten „Devisenkontrollen“. Durch diese Kontrollen konnten nationale Behörden Privatpersonen und Unternehmen von Geschäften in anderen Mitgliedstaaten abhalten, was faktisch bedeutete, dass es noch keinen Binnenmarkt mit integrierten Finanzmärkten gab.

Die vollständige Liberalisierung des Kapitalverkehrs in der EU wurde im Jahr 1988 beschlossen (Richtlinie 88/361/EWG) und trat in den meisten Mitgliedstaaten 1990 in Kraft; für die restlichen wurden spezielle Übergangsfristen vereinbart.

Die Liberalisierung des Kapitalverkehrs erfolgte im Zuge des Aufbaus der Wirtschafts- und Währungsunion und wurde schließlich im Vertrag von Maastricht verankert, der im November 1993 in Kraft trat. Der EG-Vertrag verbietet alle Beschränkungen des Kapital- und Zahlungsverkehrs, und zwar sowohl zwischen den Mitgliedstaaten als auch zwischen den Mitgliedstaaten und dritten Ländern. Dieser Grundsatz gilt unmittelbar, d. h. es sind dafür weder auf EU- noch auf einzelstaatlicher Ebene weitere Rechtsvorschriften erforderlich.

Seit Inkrafttreten des Vertrags von Maastricht sind der EU zahlreiche weitere Länder beigetreten. Vor ihrem Beitritt haben diese Länder nach und nach Hindernisse für den freien Kapitalverkehr beseitigt. Für manche Mitgliedstaaten gibt es jedoch Übergangsfristen in Bezug auf das Recht zum Erwerb von Zweitwohnungen oder landwirtschaftlicher Nutzflächen.

Der freie Kapitalverkehr in der EU hat auch Anstöße für einen allgemeineren Prozess der wirtschaftspolitischen Zusammenarbeit im Bereich des internationalen Kapital- und Zahlungsverkehrs gegeben.

Metin 2 (25 Puan)

Die überwiegende Mehrheit der Wertpapiere wird heutzutage in elektronischer, stückeloser Form auf Depotkonten bei Intermediären und nicht direkt in physischer Form von den Anlegern verwahrt. Angesichts der zunehmenden Internationalisierung der Finanzmärkte ist es möglich, dass diese Intermediäre innerhalb unterschiedlicher Rechtsordnungen operieren. Dies bedeutet, dass – je nach Länge der Kette der Intermediäre – zwei, drei oder noch mehr Rechtsordnungen involviert sein können. Die Marktteilnehmer brauchen daher eine klare, einheitliche Kollisionsnorm, damit von vornherein feststeht, welchem Recht (und welcher Rechtsordnung) ihre jeweiligen Wertpapiere unterliegen, da sie (z. B. bei Insolvenz eines Marktteilnehmers) in Abhängigkeit vom anwendbaren Recht als „Eigentümer“ der Wertpapiere gelten oder auch nicht. Hier stellt sich die Frage, ob die geltende Kollisionsnorm, der zufolge der Ort der Kontoführung maßgeblich ist, ausreichende Sicherheit bietet.

SORU 2: Aşağıdaki Türkçe metni Almanca'ya çeviriniz. (40 Puan)

Sıkı bir mali disiplin çerçevesinde uygulanan kararlı politikalar Türkiye'nin ekonomik programının temel unsurları olup, enflasyonun düşmesine bağlı olarak ekonomide hızla büyüme kaydedilmesinde önemli rol oynamaktadır. Türkiye, güvenilir makroekonomik politikaların yanı sıra, geniş kapsamlı ve uzun vadeli bir yapısal dönüşüm programını da uygulamaya devam etmektedir. Diğer ülkelerdeki uygulamalarla karşılaştırıldığında, Türkiye'nin özellikle yapısal ve kurumsal değişiklikleri hızla ve büyük bir başarıyla hayata geçirdiği görülmektedir. Finans sektörünü yeniden yapılandırarak, kamu sektöründe yönetim anlayışını iyileştiren ve iş ortamını geliştiren Türkiye, bu alanlarda büyük mesafe kaydetmiştir.

Uygulanan yapısal reformlar şu amaçları taşımaktadır:

- özel sektörün Türk ekonomisindeki rolünü geliştirmek
- finans sektörünün etkinliğini ve dayanıklılığını artırmak
- sosyal güvenlik sistemini daha sağlam bir temele oturtmak

Bu reformlar, Türkiye ekonomisinin makroekonomik temellerini güçlendirmiştir. Özellikle Türk bankacılık sektörünün gücü, dış darbelere karşı tampon vazifesi görmüştür.

Başarılar Dileriz.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN VE UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
EYLÜL 2011

YABANCI DİL

FRANSIZCA

(**DİKKAT** sınava başvuru sırasında seçmiş olduğunuz yabancı dil farklı ise seçtiğiniz dilin soru kağıdını salon görevlisinden isteyiniz)

SORU 1:Aşağıda verilen metinleri Türkçe'ye tercüme ediniz.
Metin 1 (35 Puan)

La libre circulation des capitaux

On oublie facilement qu'avant le milieu des années 1990, la libre circulation des capitaux n'existait pas en pratique dans un certain nombre d'États membres. Même si elles étaient possibles en théorie, de nombreuses opérations financières avec d'autres États membres requéraient une autorisation préalable des autorités nationales, une procédure connue sous le terme de 'contrôle des changes'. Ce contrôle permettait aux autorités nationales d'empêcher des opérations qu'un citoyen ou une entreprise souhaitaient réaliser dans un autre État membre et signifiait que l'intégration financière du marché unique n'était pas encore entrée dans les faits.

La libéralisation complète des mouvements de capitaux dans l'UE a été adoptée en 1988 (directive 88/361/CEE) et a pris effet en 1990 pour la plupart des États membres, tandis que pour les autres, des périodes transitoires spécifiques ont été convenues.

La libéralisation des mouvements de capitaux a accompagné le développement de l'Union économique et monétaire et a finalement été inscrite dans le traité de Maastricht qui est entré en vigueur en novembre 1993. Le traité prévoit que toute restriction aux mouvements de capitaux et aux paiements, à la fois entre États membres et entre les États membres et des pays tiers, est interdite. Ce principe est directement applicable, c'est-à-dire qu'aucune nouvelle disposition législative, que ce soit au niveau national ou au niveau de l'UE, n'est requise.

Depuis l'entrée en vigueur du traité de Maastricht, beaucoup d'autres pays ont rejoint l'UE. Avant leur adhésion, ces pays ont progressivement éliminé les obstacles à la libre circulation des capitaux. Cependant, des périodes transitoires ont été définies pour certains États membres en ce qui concerne le droit d'acquérir des résidences secondaires ou des terres agricoles.

La libre circulation des capitaux dans l'UE a également donné une impulsion à un processus plus général de coopération dans le domaine de la politique économique en matière de capitaux et de paiements au niveau international.

Metin 2 (25 Puan)

De nos jours, la grande majorité des titres sont inscrits en compte de titres tenu par des intermédiaires, sous forme électronique, plutôt que directement détenus sous forme physique par les investisseurs. Avec l'internationalisation croissante des marchés financiers, ces intermédiaires peuvent être situés dans différents États membres de sorte que deux ou trois régimes juridiques peuvent être impliqués, voire davantage en fonction de la longueur de la chaîne d'intermédiation. Les participants du marché ont donc besoin d'une règle claire et uniforme en matière de conflit de lois pour pouvoir déterminer avec certitude à l'avance quelle sera le droit (et donc le régime juridique pertinent) applicable à leurs titres, car c'est le droit applicable qui déterminera s'ils sont «propriétaires» de ces titres ou non (en cas de faillite d'un participant par exemple). La question ici est de savoir si l'actuelle règle de conflit de lois, fondée sur le lieu où est situé le compte, offre une certitude suffisante à cet égard.

SORU 2: Aşağıdaki Türkçe metni Fransızca'ya çeviriniz. (40 Puan)

Sıkı bir mali disiplin çerçevesinde uygulanan kararlı politikalar Türkiye'nin ekonomik programının temel unsurları olup, enflasyonun düşmesine bağlı olarak ekonomide hızla büyüme kaydedilmesinde önemli rol oynamaktadır. Türkiye, güvenilir makroekonomik politikaların yanı sıra, geniş kapsamlı ve uzun vadeli bir yapısal dönüşüm programını da uygulamaya devam etmektedir. Diğer ülkelerdeki uygulamalarla karşılaştırıldığında, Türkiye'nin özellikle yapısal ve kurumsal değişiklikleri hızla ve büyük bir başarıyla hayata geçirdiği görülmektedir. Finans sektörünü yeniden yapılandırarak, kamu sektöründe yönetim anlayışını iyileştiren ve iş ortamını geliştiren Türkiye, bu alanlarda büyük mesafe kaydetmiştir.

Uygulanan yapısal reformlar şu amaçları taşımaktadır:

- özel sektörün Türk ekonomisindeki rolünü geliştirmek
- finans sektörünün etkinliğini ve dayanıklılığını artırmak
- sosyal güvenlik sistemini daha sağlam bir temele oturtmak

Bu reformlar, Türkiye ekonomisinin makroekonomik temellerini güçlendirmiştir. Özellikle Türk bankacılık sektörünün gücü, dış darbelere karşı tampon vazifesi görmüştür.

Başarılar Dileriz.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN VE UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI

EYLÜL 2011
YABANCI DİL

İNGİLİZCE

(DİKKAT sınava başvuru sırasında seçmiş olduğunuz yabancı dil farklı ise seçtiğiniz dilin soru kağıdını salon görevlisinden isteyiniz)

SORU 1:Aşağıda verilen metinleri Türkçe'ye tercüme ediniz.

Metin 1 (35 Puan)

The Free Movement of Capital

It is easy to forget that until the mid-1990s free movement of capital did not exist in practice in a number of Member States. Even if possible in theory, many financial operations with other Member States were subject to prior authorisation requirements by national authorities, known as 'exchange controls'. These controls enabled national authorities to prevent operations a citizen or a company might want to carry out in another Member State and meant that financial integration in the Single Market was not yet in place.

The full liberalisation of capital movements in the EU was agreed in 1988 (Directive 88/361/EEC) and came into effect in 1990 for most Member States, while for the rest specific transitional periods were agreed.

The liberalisation of capital movements accompanied the development of Economic and Monetary Union and was eventually enshrined in the Maastricht Treaty, which came into force in November 1993. The Treaty provides that all restrictions on capital movements and payments, both between Member States and between Member States and third countries, are prohibited. This principle is directly effective, i.e. it requires no further legislation at either EU or national level.

Since the coming into force of the Maastricht Treaty, many more countries have joined the EU. Before joining, these countries progressively removed barriers to free the movement of capital. However, transitional periods exist for certain Member States with regard to the right to purchase second homes or agricultural land.

Free movement of capital in the EU has also stimulated a more general process of economic policy co-operation in the area of capital and payments at international level.

Metin 2 (25 Puan)

Nowadays, the great majority of securities are held in electronic book-entry form in securities accounts with intermediaries, rather than directly in physical form held by the investors. Due to the increasing internationalisation of the financial markets, these intermediaries may be located in different jurisdictions with the result that - depending on the length of the intermediation chain - two, three or more jurisdictions may be involved. Market participants therefore need a clear and uniform conflict-of-laws rule to determine in advance with certainty the law (and thus relevant jurisdiction) applicable to their securities, because (e.g. in case a participant goes bankrupt) depending on the applicable law, they may either be the "owner" of these securities or not. The question here is whether the current conflict-of-laws rule, based on the location of the account, provides enough certainty in this respect.

SORU 2: Aşağıdaki Türkçe metni İngilizce'ye çeviriniz. (40 Puan)

Sıkı bir mali disiplin çerçevesinde uygulanan kararlı politikalar Türkiye'nin ekonomik programının temel unsurları olup, enflasyonun düşmesine bağlı olarak ekonomide hızla büyüme kaydedilmesinde önemli rol oynamaktadır. Türkiye, güvenilir makroekonomik politikaların yanı sıra, geniş kapsamlı ve uzun vadeli bir yapısal dönüşüm programını da uygulamaya devam etmektedir. Diğer ülkelerdeki uygulamalarla karşılaştırıldığında, Türkiye'nin özellikle yapısal ve kurumsal değişiklikleri hızla ve büyük bir başarıyla hayata geçirdiği görülmektedir. Finans sektörünü yeniden yapılandırarak, kamu sektöründe yönetim anlayışını iyileştiren ve iş ortamını geliştiren Türkiye, bu alanlarda büyük mesafe kaydetmiştir.

Uygulanan yapısal reformlar şu amaçları taşımaktadır:

- özel sektörün Türk ekonomisindeki rolünü geliştirmek
- finans sektörünün etkinliğini ve dayanıklılığını artırmak
- sosyal güvenlik sistemini daha sağlam bir temele oturtmak

Bu reformlar, Türkiye ekonomisinin makroekonomik temellerini güçlendirmiştir. Özellikle Türk bankacılık sektörünün gücü, dış darbelere karşı tampon vazifesi görmüştür.

Başarılar Dileriz.